

Zahradní Město a Rio Botiço

Je krásný den začínající druhé poloviny května. Turistická parta z „Jedničky“ se chystá na malý výlet do jednoho z pražských zahradních měst. Je jich v Praze několik, ale jenom jedno jediné si to dalo do svého názvu - **Zahradní Město**. Asi tušíte, je to zahradní město, které vzniklo ve čtyřicátých letech minulého století na katastru bývalé obce **Záběhlice**, tehdy daleko za Prahou. Ale nepředbíhejme, zatím jsme ještě na metru Skalka a čekáme na autobus, který nás tam doveze.

Vystoupili jsme na zastávce Centrum Zahradní Město. První rozhlédnutí napovídá, že to s tím zahradním městem nebude tak jednoduché. Kolem nás jsou vysoké paneláky a nastavené, několikapatrové „**dvouletkové domy**“. Všechny se ale topí v čerstvé zeleni stromů, keřů a květinových záhonů. Vysvětlení je ale poměrně jednoduché. Ambiciózní územní plán vilek a domků v zahradách byl po druhé světové válce a politické změně ve vedení státu přerušen a nahrazen výstavbou na výšku, přinášející větší počet tolik potřebných bytů. Dnes, po tolika letech, jsme si již zvykli a v zahradním městě mixu vilek, domků a výškových domů se zdá být docela příjemné žití. Nám stačilo obejít jeden panelák a jsme na začátku první části centrálního parku. Podívejte se s námi ve fotografiích Hany a Lýdie, jaká příroda a co všechno je tady na tom vrcholu Zahradního Města k vidění během naší cesty.

Tato část parku zatím jméno nedostala, ale je součástí **NS Hvozdíková Zahrada ve městě** a také prošla úpravami jako další, větší část parku.

Obešli jsme původní tenisové kurty s místní raritou, kuželnou a vstupujeme do **parku Malinová – Chrpová**. Jeho moderní podoba vznikla revitalizací dvou zanedbaných parkových ploch. Zlom v historii parku nastal v roce 2010, kdy byl vypracován projekt obnovy parku ve tvaru písmene T, o rozloze 2 hektary. V roce 2011 bylo hotovo. Pojďte se s námi parkem projít.

Osu parku tvoří víc jak sto padesát metrů dlouhá vodní kaskáda s vodotrysky

Velkým lákadlem k návštěvě parku jsou vysoké konstrukce porostlé modrými i bílými popínavými vistářiemi.

Práce na obnově parku skončily na jaře roku 2011, bylo vysazeno 152 nových stromů, byl vybudován umělý potok s vodními tryskami a kaskádou. Nechybí dvě dětská hřiště, přírodní bludiště, pumptrack a vysoké konstrukce s vistářiemi. 65 milionů korun bylo spolufinancováno z fondů EU. Park získal prestižní ocenění v kategorii **Krajinářská architektura a zahradní tvorba**.

Cesty parku končí v ulici, která dělí celý ten zahradní kopec na dvě části. Severní a jižní, je to pověstná Jabloňová, se svými výškovými stavbami, poliklinikou a obchody. Převádí také některé ulice ze severního svahu na jižní. V jedné z nich, v **Konvalinkové** jsme se zastavili u zajímavé stavby. Byla postavena v tehdejší době v prestižní vilové čtvrti, a byla jedním z prvních pokusů o moderní bydlení v zeleni. **Je to vila Hauptmann.**

Vila, známá jako **Hauptmannova vila**, je významný funkcionalistický dům postavený v roce **1939** architektem **Vladimírem Grégrem**, pro rodinu **Ing. Ladislava Hauptmanna**, technického spolupracovníka **Václava Miloše Havla** (pradědečka prezidenta Havla). Vila dnes stojí částečně obklopena panelovou zástavbou. Přesto je stále ceněna pro své neobvyklé tvary, které se vymykají běžnému funkcionalizmu.

Ing arch. Vladimír Grégr, známý jako architekt Barrandova, byl **žákem Josefa Gočára**. Navrhl třeba Trilobit bar na Barrandovských terasách, vily pro podnikatele Miloše Havla, rodinnou vilu Havlových a je autorem designu legendárního rychlovlaku Slovenská strela. Jeho osud je tragický, ve svých 41 letech byl za svůj protinacistický odboj, Němci v Berlíně popraven.

Jdeme stále jižním svahem Zahradního města. Na Konvalinkovou ulici navazují **Sněženková** a nedaleká **Zvonková**. Nic neobvyklého, vlastně všechny ulice jsou tady pojmenovány názvy květin, keřů a stromů. Tady je ale ještě něco, co nás může zajímat. Domov seniorů Zvonková a domov seniorů **Zahradní Město Sněženková**. Ten je příspěvkovou organizací hlavního města Prahy jako domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a pobytovou odlehčovací službou.

Jeho historie je zajímavá. Byl otevřen již v roce 1970, s jedinou pětipodlažní budovou a 4 lůžkovými pokoji. Teprve po roce 1996 začala rekonstrukce a rozšíření o další pavilony. Dnes je to celý areál několika budov s jedno a dvoulůžkovými pokoji s celkově 226 lůžky. **Investorem je pražský magistrát.**

Strmé pěšiny a schody nás vedou dolů ze svahu k malému sídelnímu celku **Práčská**. Ten leží jen pár desítek metrů nad Botičem, dalším cílem naší cesty.

A jsme u Botiče. Přišli jsme do místa, kde končí Přírodní památka meandry Botiče a začíná Botič s městskou regulací. Mottem cesty podle Botiče je název akce **Rio Botičo**. Nekona se dnes, ale v pevném termínu jedné z říjnových nedělí.

Při pohledu na Botič je neuvěřitelné, že na těch pár centimetrech vody by se mohl konat nějaký závod nebo cokoliv jiného. Rio Botičo ale není doslova závodem, ale legendární vodáckou akcí, spočívající hromadném nezávodním splutím Botiče od Hostivařské přehrady k výtoku do Vltavy na Výtoni. Aby se mohl uskutečnit, musí být v ten den do koryta Botiče vypuštěno dostatečné množství vody. Přesto se na 13,5 kilometrovou trať mohou vydat jen nejzkušenější vodáci na nafukovacích kajacích a raftech. Organizátorem akce je TJ Kotva Braník.

Po necelém kilometru po cestičce podle potoka jsme přešli po můstku na druhou stranu Botiče mezi pečlivě udržované zahrádky a hned za nimi se za obrovskými a letitými jasany objevil zámek Záběhllice.

Zámek Záběhllice je novobarokní rezidencí přestavěnou v 17. století ze středověké tvrze ze 14 století. Zámecké budovy jsou působivě poskládané, dominuje hranolová věž s kaplí. Zámek byl v havarijním stavu (některé budovy se dokonce zřítily) vrácen v restituci původním majitelům. Po postupných opravách vypadá dobře. Je pronajatý k podnikání a není veřejnosti přístupný. Zámek je druhou nejstarší záběhlickou památkou.

Do cíle našeho dnešního malého výletu nám zbývá poslední kilometr. Jsou jím dvě významné záběhlické památky. Hamerský rybník založený v 17. století a kostelík Narození Panny Marie.

Hamerský rybník je památkou z dob měděných hamrů, mlýnů a prádelen na Botiči. Rybník sloužil jako jejich vodní náhon a důležitý způsob obživy místních.

Kostelík **Narození Panny Marie** je románská stavba z 12. století, je široko daleko nejstarší stavební památkou. Barokní přestavbou prošel kostel v 18. století a je dominantou staré vsi Záběhlíce nad Botičem.

Tady na břehu Hamerského rybníka a před kostelem Narození Panny Marie naše vycházka za pěkného počasí, končí.

V Zahradním Městě a Záběhlicích 21. května 2026. Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek, zajímavé fotky nafotily Hana Mašková a Lýdie Stoupová

